

100 jaar vogelverenigingen in Friesland 1908 - 2008

**Eerste Drachtster
Kanarievereniging
1934 - 1961**

Samenstelling Henk van der Wal

Eerste Drachtster Kanarievereniging

1934 – 1962

Inleiding

In 1908 werd in Leeuwarden, en daarmee dus ook in Friesland, de eerste kanarievereniging opgericht met de naam "Onderling Genoegen".

In 2008 kan dan ook teruggezien worden op een historie van 100 jaar vogelverenigingen in Friesland. Bij de inventarisatie van het aantal verenigingen in Friesland blijken toch diverse afdelingen inmiddels al weer te zijn opgeheven. Van die opgeheven verenigingen is al regel geen archief meer aanwezig waardoor het vastleggen van de historie van zo'n vereniging erg wordt bemoeilijkt.

Een inmiddels ook al weer opgeheven vereniging in Friesland is de "Eerste Drachtster Kanarievereniging". De vereniging heeft ongeveer 28 jaar bestaan, maar er blijken geen archiefstukken meer te zijn. De belangrijkste informatie is teruggevonden in publicaties rond gehouden tentoonstellingen in de Drachtster Courant en uit een aantal stukken die aanwezig zijn in het archief van de "Drachtster Vogelvrienden" te Drachten.

Het is niet onmogelijk dat toch meer informatie rond deze vereniging beschikbaar komt. Deze zal dan in een volgende publicatie worden verwerkt.

Juni 2008

Henk van der Wal

Eerste Drachtster Kanarievereniging

Oprichting

De vereniging is op 17 maart 1934 opgericht en sluit zich aan bij de Noord Nederlandschen Bond van Kanarieteelt, de z.g. "Noorderbond". De vereniging start met slechts zes leden.

In de oorlogsperiode 1940 – 1945 is de "Noorderbond" opgeheven. Het verenigingsleven was tot stilstand gekomen en de bond wilde zich niet onderwerpen aan de eisen van de bezetter.

Ook de activiteiten van de Eerste Drachtster kanarievereniging waren minimaal geworden. Dit heeft tot zeker 1956 geduurd. De vereniging bestond in naam nog wel, maar verder ook niet.

Eind 1956 pakten een aantal kanariëkwekers de draad toch weer op. De vereniging wordt nieuw leven ingeblazen en sluit zich als afdeling aan bij de Algemene Nederlandse Bond voor Kanarieteelt en Vogelbescherming, nu de Algemene Nederlandse Bond van Vogelhouders.

Bestuur

Op basis van diverse publicaties zijn onderstaande gegevens van bestuursleden terug gevonden:

1934

A. Booi voorzitter

Voor 1940:

G. Schriemer voorzitter

In 1957

L. Kroeze

H. de Jong sr.

A. Hofman

In 1958

H. Mulder voorzitter

L. Kroeze secretaris

E. Dam penningmeester

Vanaf 1959

H. de Jong sr. voorzitter

H. Mulder secretaris

B. Bos penningmeester

Leden

Voor 1940:

A. Booi

G. Schriemer

B. Boomsma

R. Tromp

H. de Jong

Tj. Buursma

1957

J. van der Meulen

Houtlaan 92

H. de Jong

Schwätzenberghstraat 109

H. Hofman

Moleneind No. 118

H. de Jong

Schwätzenberghstraat 93

T. Riemersma

Bruin Slotstraat 231

L. Kroeze	Meerhoekstraat 22	
G. Schildstra	Valkstraat 26	
A. Mulder	Klokhuislaan 2	
O. van Sinderen	Nrd. Dwarsvaart 110	
L. Bekkema	Schwätzenberghstraat 18	
O. Postma	Moleneind z z 15	
Tj. Bethlehem	Makkinga 116	
S. Hiemstra	Handwerkerszijde 51	
G. Kalsbeek	Vallaatstereind 21	
E. Dam	Oosteinde 6	
P. van Wijk	Drift 15	
J. Bijlsma	Leeuwerikstraat 79	
F. Volbeda	Oudeweg 51	
H. Smidt	Drift 13	
J. Bower	Schuineweg 21	Boornbergum
W. van Kammen	Drogeham	

Vergaderingen

In de Drachtster Courant van 1934 worden verslagen van vergaderingen gepubliceerd.

10 juli 1934

De vereniging kwam dinsdagavond 10 juli in huishoudelijke vergadering bijeen onder voorzitterschap van den heer A. Booi. Besloten werd de koninklijke goedkeuring van de statuten aan te vragen.

De vereniging heeft zich aangesloten bij de Noord Nederlandsche kanarievereniging.

(opm.: in die tijd was een afdeling verplicht zijn statuten koninklijk te laten goedkeuren voordat men lid kon worden van de "Noorderbond".)

Getracht zal worden binnen korte tijd een zangwedstrijd te organiseren, hetgeen voor vele plaatsgenoten ongetwijfeld iets nieuws zal betekenen.

13 september 1934

De vereniging hield haar maandelijks vergadering.

Besproken werd o.a. binnenkort over te gaan tot het kopen van eerste klas fokmateriaal door de vereniging, om op deze manier het beste voor de leden te kunnen geven en zo het peil der kanariesport te verhogen.

16 november 1934

Op de maandelijks vergadering werd besloten, daar het geld, benodigd voor het aanvragen der koninklijke goedkeuring nu aanwezig is, deze goedkeuring zo spoedig mogelijk aan te vragen.

Voortaan zullen niet alleen kanariefokkers, maar ook vogelvrienden, als lid worden aangenomen.

Poging om te komen tot een gecombineerde vereniging

4 februari 1957

De eerstvolgende berichtgeving rond de vereniging wordt aangetroffen in de Drachtster Courant van 5 februari 1957:

De Eerste Drachtster Kanarievereniging, in 1934 opgericht, maar de laatste jaren weinig actief, heeft gisteravond besloten de houders van volières tot de vereniging toe te laten.

Hierdoor zijn de liefhebbers van volières georganiseerd, terwijl de kanarievereniging meteen nieuw leven is ingeblazen.

Om statutenwijziging met de daaraan verbonden kosten te voorkomen, blijft de naam van de vereniging voorlopig gelijk, maar naar buiten zal worden opgetreden onder de naam van:

"Eerste Drachtster vereniging van kanariekwekers en vogelliefhebbers"

De kanarievereniging, waarvan het bestuur bestaat uit de heren L. Kroeze, H. de Jong en A. Hofman, heeft momenteel achttien leden.

De volièrehouders, waarvan de heren J. Bijlsma, F. Volbeda en B. van Dijk in het voorlopig bestuur zitting hebben genomen, is ongeveer vijftien man sterk. Verwacht mag echter worden, dat de vereniging over een jaar zeker vijftig à zestig leden zal tellen.

Binnenkort zal iedere afdeling een bestuur kiezen, terwijl voor beide afdelingen een overkoepelend bestuur zal optreden. Reeds nu kon worden meegedeeld, dat in 1958 een grote tentoonstelling zal worden gehouden.

Van dit voornemen komt weinig terecht.

De overkoepelende organisatie komt niet tot stand.

De volièrehouders gaan samen een vereniging vormen en richten vanaf 6 februari 1957 de

Volièreveeniging "Drachtster Vogelvrienden" op.

Tussen de kanarievereniging en de volièreveeniging blijft nog wel enige tijd een vorm van samenwerking bestaan, welke hoofdzakelijk bestaat uit het meedoen aan de tentoonstellingen van de kanarievereniging.

Vanaf 1962 worden geen activiteiten van de Eerste Drachtster Kanarievereniging terug gevonden.

Verslagen van tentoonstellingen

1937

De eerste tentoonstelling, die door de vereniging wordt georganiseerd, is een Nationale tentoonstelling in de bovenzaal van café Landman te Drachten. Bij de organisatie hiervan wordt samengewerkt met de postduivenvereniging "De Snelpost".

Ingezonden zijn 188 kanaries, verdeeld over 6 klassen. De inzenders komen zowel uit Friesland als uit Groningen. Deze zangkanaries werden gekeurd door keurmeester H.J. Posthumus te Rotterdam. De opening van de tentoonstelling werd verricht door de voorzitter, de heer G. Schriemer.

De wisselbeker, aangeboden door de kanarievereniging "Onderling Genoegen" te Leeuwarden, voor de drie beste vogels in klasse 1,2 en 3 van één eigenaar, werd gewonnen door H. van der Veen te Joure. Deze beker moet tweemaal achter elkaar of driemaal in het geheel gewonnen worden. Een wisselkrans, eveneens beschikbaar gesteld door "Onderling Genoegen" in klasse 3, werd gewonnen door C.G. de Boer te Wartena. Ook deze wisselkrans moet tweemaal achter elkaar of driemaal in het geheel gewonnen worden.

Gecombineerde Onderlinge Tentoonstellingen

Het organiseren van een tentoonstelling staat een flinke bres in het financiële budget van een vereniging. Om een tentoonstelling een beetje succesvol te organiseren, is het van belang dat een behoorlijk aantal vogels worden ingezonden. Halverwege de twintigste eeuw groeit de zangkanariesport niet zo hard meer.

Om toch een tentoonstelling van enige omvang te realiseren, besluiten de zangkanarieverenigingen in Friesland om bij toerbeurt een "Gecombineerde Onderlinge Tentoonstelling" te organiseren. Deelnemende verenigingen zijn dan die op Ameland en uit Bolsward, Makkum, Sneek, Leeuwarden, Drachten en Harlingen.

1955

Gecombineerde Onderlinge Tentoonstelling, georganiseerd door de afdeling Sneek van 6 t/m 11 december

1956

De gecombineerde tentoonstelling wordt in Leeuwarden gehouden van 29 november t/m 2 december in het VVH gebouw, Weert 18, Leeuwarden.

1957

Dit jaar wordt samengewerkt met de pas opgerichte volièrevereniging "Drachtster Vogelvrienden" voor het houden van een tafelkeuring.

1958

Omdat de vereniging bijna 25 jaar bestaat, wordt een Gewestelijke tentoonstelling georganiseerd van 24 t/m 27 december 1958 in "IRENE", De Lange West.

Bezoekt de GROTE

Tentoonstelling

van zang- en kleurkanaries en exotische vogels

in „IRENE“, De Lange West

Een 1000-tal vogels zijn hier aanwezig, waaronder meesterzangers en kampioen kleurvogels.

Geopend: woensdag 24 december van 14-22 uur

vrijdag 26 december van 10-22 uur

zaterdag 27 december van 10-17 uur

Prachtige voliëres met de mooiste vogels.

In de Drachtster Courant van 23 december 1958 vindt de volgende aankondiging plaats:

De zeventiende maart a.s. zal het 25 jaar geleden zijn dat in Drachten de Eerste Drachtster Kanarievereniging werd opgericht.

In verband met deze aanstaande jubileumviering wordt in deze kerstweek een grote vogeltentoonstelling gehouden in gebouw Irene.

Ruim 1000 vogels, van allerlei soort en kleur, zijn j.l. zaterdagavond in Drachten gearriveerd om gekeurd en bekeken te worden.

Ruim duizend vogels

Drachtster kanarievereniging houdt grote vogeltentoonstelling

Elk jaar worden door de kanarieverenigingen van de vier Noordelijke provincies dergelijke tentoonstellingen in de kerstweek georganiseerd. Dit jaar viel Drachten de eer te beurt, mede ook door het aanstaande jubileum.

Het is overigens de tweede keer dat de Drachtster vereniging een tentoonstelling organiseert, de eerste werd gehouden in 1937, drie jaar na de oprichting.

Ruim 700 vogels, waaronder zeer bekende, zijn gisteren en vandaag door zes internationale keurmeesters gekeurd. De overige 300 vogels zijn meer voor de show en zijn ondergebracht in een prachtige grote voliëre.

De leden van de Drachtster vereniging hebben heel wat vrije avonden moeten opofferen om de voliëre en de tientallen kooien en vitrines op tijd klaar te krijgen.

Ongeveer 3500 gulden zijn de kosten waarop de tentoonstelling geraamd wordt, want de vereniging die als "gastheer" optreedt, moet voor al het benodigde materiaal zorgen.

"Als er maar genoeg publiek komt, dan halen we de onkosten er een heel eind uit", zo verzekerde de secretaris van de vereniging, de heer L. Kroeze.

Er bestaat in Drachten grote belangstelling voor de vogelkweeksport, en deze belangstelling groeit met de dag. Dit is echter wel anders geweest, want in de jaren na de oorlog hadden de meeste mensen geen geld om vogels te houden. De vereniging bestond in naam nog wel, maar activiteiten werden er niet aan de dag gelegd. Het was in december 1956 dat de "Eerste Drachtster kanarievereniging" voor de tweede maal werd opgericht. De zes leden uit die beginperiode zijn intussen 41 leden geworden.

Ook uitheemse vogels zijn te bezichtigen, deze werden afgestaan door het vogelpark "Tropenfauna" te Oranjewoud.

Het tentoonstellingsbestuur werd gevormd door de heren L. Kroeze, H. Mud, E. Dam, A. Bol en J. van der Meulen.

Op 30 december 1958 verschijnt een verslag van de tentoonstelling in de Drachtster Courant.

Prachtige vogelexpositie in Drachten

Sprookjes bestaan nog, ja heus en men behoefde het vorige week niet eens ver te zoeken. De Drachtsters konden althans dicht bij huis, n.l. in gebouw Irene, terecht, waar men bij het openen van de deur een levende sprookjeswereld betrad. In een mengeling van kleuren pronkten daar vele honderden vogels in een even exotische omgeving. En achter de grote zaal, op het toneel, waande men zich in een bijenkorf, want uit vijfhonderd kooitjes klonken daar de ijle en hoge trillertjes van kleine kanaries, die onvermoeid de ene aria na de andere produceerden en er maar nimmer genoeg van konden krijgen.

Het sprookje is natuurlijk niet vanzelf gegroeid.

De leden van de "Eerste Drachtster Kanarievereniging" hebben er dagenlang hard aan gewerkt en heel wat avonduren moeten opofferen om de zalen van Irene dit aanzien te geven. Men kan het alleen maar jammer vinden dat al het werk na twee dagen al weer moest worden afgebroken:

woensdagmiddag is de tentoonstelling geopend en vrijdag en zaterdag konden de liefhebbers de ongeveer 700 kanaries en 300 andere exotische vogels (afkomstig uit het gehele noorden) bewonderen.

Tevoren hadden de keurmeesters twee-en-halve dag overuren moeten maken om de 500 ingezonden kanaries te keuren.

1959

De bedoeling was om dit jaar een gecombineerde onderlinge tentoonstelling te houden in Drachten. Deelnemende verenigingen zouden zijn: Harlingen, Drachten, Leeuwarden, Sneek, Bolsward en Makkum. Op het laatste moment wordt die tentoonstelling door de vereniging in Drachten afgelast. In plaats daarvan organiseert men voor het eerst een eigen Onderlinge tentoonstelling

Een verslag met de uitslagen is gepubliceerd in de Drachtster Courant van 11 december 1959:

Bonte verzameling kanaries op Drachtster tentoonstelling

Vanaf woensdagmiddag tot en met zaterdagmiddag kwetteren en zingen ruim 150 veelkleurige kanaries in het nieuwe bovenzaaltje RETTO op het Moleneind z.z.27

Het is de eerste keer dat de Eerste Drachtster Kanarievereniging (46 leden) een dergelijke onderlinge tentoonstelling, waaraan tevens een wedstrijd verbonden was, organiseert en het bestuur heeft de bedoeling er een jaarlijkse traditie van te maken.

Vorig jaar om deze tijd hebben de Drachtster vogelliefhebbers kunnen genieten van een bonte verzameling vogels tijdens de grote gewestelijke wedstrijd die in gebouw Irene werd gehouden.

De ruim 150 vogels, die zijn ondergebracht in keurig verzorgde kooien en kleine volières (eigendom van de vereniging), zijn onderverdeeld in drie groepen, n.l. de zang- en kleurkanaries en exoten. In twee kunstig ingerichte volières verblijven tevens rijstvogeltjes, parkieten en diverse vinken, terwijl de bontgekleurde Lady Anhurst-fazant aller bewondering opwekt.

Er is heel wat voorbereiding aan deze tentoonstelling vooraf gegaan en het bestuur, bestaande uit de heren H. de Jong sr., voorzitter, H. Mulder, secretaris en B. Bos, penningmeester, heeft samen met het speciale tentoonstellingsbestuur heel wat vrije avonden moeten opofferen.

Dinsdag had in 't zaaltje de keuring plaats, waarbij als keurmeesters de heren G. Bijl uit Haren en J. Koops uit Enschede optraden.

De uitslag luidt:

Zangkanaries:

1. H. de Jong jr. (84 p.)
2. H. de Jong jr. (82 p.)
3. E. Dam (81 p.)

Kleurkanaries:

1. D. de Vries (goudagaat), 88 p.
2. D. Zandstra (citroengeel) 87 p.

Exoten:

1. H. Mulder (bandvink), 90 p.

1960

Van 6 t/m 11 december wordt de gecombineerde onderlinge tentoonstelling gehouden in Sneek

1961

In Leeuwarden wordt van 29 november t/m 3 december de gecombineerde tentoonstelling georganiseerd in het VVH gebouw. Keurmeesters zijn H. Koster en F.K. Niewold.

1962

Van 28 november tot 2 december wordt de gecombineerde tentoonstelling georganiseerd in Sneek.

Hierna komen geen publicaties meer voor van door de vereniging in Drachten (mede) georganiseerde tentoonstellingen.